Alex Milcev, EY: Suntem în fața unei schimbări fundamentale de paradigmă. Asistăm la un nou nivel al relației ANAF-contribuabil

Viteza apariției unor noi reglementări, a digitalizării autorităților fiscale, transparența din ce în ce mai mare impusă companiilor, materializată atât printr-un număr de raportări în creștere, cât și printr-un nivel crescut de detaliu al informațiilor cerute, progresele tehnologiei sunt principalii factori care duc la redefinirea modului în care funcționează departamentele fiscale ale companiilor și tot atâtea elemente de atenție pentru companii. Aceasta ar fi, pe scurt, concluzia prezentărilor realizate de specialiștii EY în cadrul Conferinței sale anuale fiscale. Dar, în ciuda dificultăților cu care s-au confruntat și se vor confrunta agenții economici, aceștia dau dovadă de reziliență: în jur de 60% dintre companii anticipează o cifră de afaceri în creștere pentru 2022, cum relevă datele unui studiu EY, realizat în preambulul Conferinței.

„Suntem în fața unei schimbări fundamentale de paradigmă. Asistăm la un nou nivel al relației ANAF-contribuabil prin cele trei raportări noi anunțate pentru 2022 – SAF-T, RO e-factura si RO e-transport. Viteza cu care se implementează aceste schimbări digitale este cu totul remarcabilă. Este clar că peste un an raporturile cu fiscul din România vor arăta diferit pentru contribuabili. Mari sau mici, companiile trebuie să conștientizeze acest lucru și să fie pregătite pentru a face față noilor cerințe, dar și unei nevoi de

resurse umane, resurse financiare, dar mai ales de noi abilități”, a avertizat **Alex Milcev**, Liderul practicii de asistență fiscală și juridică EY România și Moldova.

La rândul lor, fiecare dintre partenerii EY a atins principalele tendințe din sfera fiscală. **Miruna Enache**, Liderul Diviziei de Asistență Fiscală în Tranzacții, a explicat **cum poate afecta companiile locale viitoarea Directivă europeană privind introducerea unui impozit minim de 15%.** *„Dacă impozitul minim nu este colectat într-o țară non-EU, unde este situată o entitate din grup, țările membre (inclusiv România) pot aplica Regula Plăților de Impozit, colectând o parte din impozitul suplimentar, în funcție de numărul de angajați şi de active”*, a spus **Miruna Enache**.

Implicațiile fiscale, dar şi din perspectivă imigraționistă datorate flexibilizării „maxime” a muncii și folosirii intense a tehnologiei în prestarea de activități profesionale au fost tratate de **Claudia Sofianu**, Liderul Departamentului de Impozit pe Venit şi Contribuții Sociale. Deoarece în ultimii doi ani mulți angajați au putut munci de oriunde, au apărut situații greu de clarificat în baza reglementărilor legislative „clasice” – de la deciderea locului taxării, la încercarea de evitare a dublei impuneri sau la analiza riscului de sediu permanent într-un alt stat. *„Conform sondajelor EY globale și locale din ultimul an, majoritatea companiilor par în continuare nepregătite pentru monitorizarea forței lor de muncă, pentru analiza implicațiilor complexe generate în zona fiscalității persoanelor fizice, a asigurărilor de contribuții sociale şi politică imigraționistă, în identificarea unor noi*

modalități de colaborare, în condițiile în care forța de muncă este deficitară”, a mai spus Sofianu.

„Efervescența” agendei de transformare a administrării fiscale şi agilitatea cu care contribuabilii vor adresa conformarea la noile raportări – SAF-T, e-factura, sistemul RO e-transport – vor contribui la succesul adresării inspecțiilor fiscale din anii care urmează, dar şi a gestionării mai eficiente a raportărilor fiscale, a apreciat, la rândul său, **Georgiana Iancu**, Liderul Departamentului de Taxe Indirecte. *„Pentru moment, înțelegerea cerințelor de raportare pentru diverse spețe sau structuri de business, identificarea sursei datelor și volumetria datelor sunt printre cele mai frecvente provocări cu care se confruntă marii contribuabili care au început implementările SAF-T*”, a punctat **Georgiana Iancu**. Dincolo de provocările și complexitatea inerente raportării SAF-T, o implementare corectă poate permite, pe termen mediu, accesarea acelor beneficii pe care specialiștii EY au insistat să le sublinieze și până acum: timpi reduși de control fiscal, costuri mai reduse de conformare fiscală, simplificarea sau chiar eliminarea altor declarații fiscale.

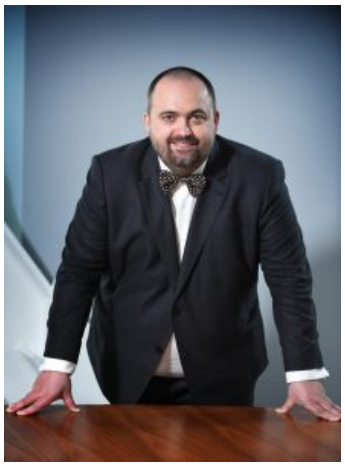

Inspecțiile fiscale și evoluția lor, dar și aplicarea amnistiei sau a eșalonării au fost subiectele dezvoltate de **Emanuel Băncilă**, Liderul practicii de litigii și dispute fiscale al Băncilă, Diaconu și Asociații. *„Contribuabilii trebuie să conștientizeze această nouă oportunitate a eșalonării simplificate, fără garanții, care se aplică pentru orice creanță fiscală – chiar și celor ulterioare datei de 31 martie 2020. Totodată, recomand şi valorificarea amnistiei fiscale prelungite până la 30 iunie*

2022”, a precizat Băncilă.

Subiectul **prețurilor de transfer** a fost detaliat de **Adrian Rus**, Liderul Departamentului de Preţuri de Transfer, care a spus că este posibil ca, dat fiind volumul mare de informații aflat la dispoziția autorităţilor fiscale şi schimbul de informaţii între autorităţi, contribuabilii ar trebui să se aștepte la o creștere a numărului și intensității controalelor fiscale în privința preţurilor de transfer, aspect confirmat de reprezentanții ANAF. *„Pandemia a schimbat radical datele problemei şi punctele de referință în ceea ce privește domeniul preţurilor de transfer. România nu a adoptat recomandările OCDE în sensul unei flexibilități mai mari în abordarea inspecțiilor, si rămâne de văzut cât de bine pregătite şi documentate se vor dovedi a fi companiile, în momentul în care ANAF le va verifica tranzacţiile şi profitabilitatea afectate de perioada de pandemie”,* a subliniat Adrian Rus.

Conferința anuală de fiscalitate a EY s-a bucurat și de prezența unor **reprezentanți ai Ministerului Finanțelor și ai ANAF**. Astfel **Alin Chițu**, secretarul de stat in cadrul Ministerului Finanțelor a acoperit mai multe aspecte ale reglementarilor fiscale viitoare si a declarat: *„Am observat că, în contextul ajutorului masiv acordat în perioada pandemiei mediului de afaceri, veniturile la bugetul de stat totuși nu s-au redus. De aceea, în 2022 Ministerul Finanțelor se va concentra pe colectarea mai bună fără sa fie nevoie de creștere a taxelor si impozitelor”*.

„SAF-T, e-factura, RO e-transport, alături de toate celelalte proiecte de digitalizare ale ANAF vin în sprijinul contribuabililor, având ca principal beneficiu pentru aceștia reducerea costului conformării pe termen mediu”, a transmis mediului de afaceri și **Daniel Tudor**, directorul general al

Direcției Generale de Management al Riscurilor al ANAF. *„Aceste instrumente vor permite ANAF identificarea timpurie a eventualelor erori și efectuarea unor acțiuni țintite, de scurtă durată pentru remedierea acestora și creșterea conformării fiscale. De asemenea, vom putea să valorificăm de o manieră inteligentă și structurată volumul de date și vom putea operaționaliza pe deplin sistemul de management al riscurilor fiscale”,* a mai spus **Daniel Tudor**.

Cum se simt companiile – sondaj EY

Aproape 70% dintre respondenții studiului EY care a sondat percepția companiilor despre facilitățile acordate în pandemie și despre măsurile fiscale recente adoptate de Guvern au declarat că au aplicat la facilitățile oferite de stat, în starea de urgență și, ulterior, în starea de alertă. Cele mai importante măsuri de sprijin accesate au fost reducerea la plata impozitului pe profit și indemnizațiile de șomaj tehnic, ca și amnistia fiscală, a revelat studiul EY.

În schimb, răspunsurile primite la întrebarea despre cât de mult s-au simțit ajutate de sprijinul oferit de stat au fost foarte împărțite, ceea ce ar putea reflecta gravitatea valului crizei cu care s-au confruntat și reacțiile diferite. Astfel, 38% dintre respondenți spun că s-au simțit ajutați mult și foarte mult de măsurile adoptate de Guvern în starea de urgență și în cea de alertă, 34,2% au declarat că suportul primit a fost „nici mult, nici puțin”, iar 27% au spus că a fost „puțin” și „foarte puțin” ce au primit din partea Guvernului.

În ceea ce privește măsurile luate de Guvern în Ordonanța 130 din decembrie, companiile au spus într-o proporție covârșitoare că nu vor aplica pentru măsura amnistiei fiscale prelungite. Ceea ce ar putea însemna, însă, că deja au beneficiat de amnistie, pe de-o parte, pe de alta că „obligațiile ce fac obiectul amnistiei sunt tot cele de dinainte de 31 martie 2020”.

50% dintre companii au decis oprirea acordării de beneficii, drept reacție la eliminare posibilității acordării de tichete cadou pentru angajații terților. Foarte puține companii – cca 12%, se mai gândesc să acorde altfel de premii către angajații partenerilor sau să mărească onorariile de marketing ale acestora.

Dintre problemele cu care s-au confruntat companiile sau cu care anticipează că se vor confrunta anul acesta, legislația sau reglementările fiscale sunt văzute ca fiind cele mai importante – peste 35% dintre respondenți pronunțându-se în acest sens. Pe locul doi se situează complexitatea fiscală în creștere, cu 26%, iar pe locul trei problemele cu forța de muncă mobilă – pentru aproape 20% dintre participanți. Următoarele locuri sunt ocupate de incertitudinea sau riscurile mai mari în ceea ce privește prețurile de transfer și intensificarea activității de control fiscal. În schimb, companiile care au participat la studiul EY privesc cu optimism anul 2022 anticipând într-un număr important – aproape 60%, o cifră de afaceri în creștere. O treime planifică menținerea cifrei de afaceri şi doar 10% anticipează o reducere.